

**Dorpsspiegel
Frieschepalen**

Gemeente Opsterland
2022

Colofon

Dorpsspiegels 2022

Opdrachtgever
Gemeente Opsterland

Projectleiding
Jitske Algra MSc

Onderzoekers
Emma Hofman MSc
Jitske Algra MSc
Mechiel Zantema MEd
Dr. Nienke Broeils

Eindredactie
Maaïke van Dijk

Uitgave
Partoer, consultants en onderzoekers
Leeuwarden, november 2022

Inhoud

Inleiding	5
1 Algemene achtergrondinformatie	6
2 Wonen in Frieschepalen & Opsterland	10
2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning	10
2.2 Verduurzaming van woningen in Frieschepalen	12
2.3 Verhuizen uit Frieschepalen	13
2.4 Waarom het prettig wonen is in Frieschepalen	16
3 Onderwijs in Frieschepalen	17
3.1 Aanbod van onderwijs in Frieschepalen	17
3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen	18
3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Frieschepalen	18
4 Bewegen & gezondheid	19
4.1 Sportvoorzieningen	19
4.2 Ervaren gezondheid	20
5 Ontmoeten en voorzieningen in Frieschepalen	21
5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Frieschepalen	21
5.2 Vrijwilligers in Frieschepalen	22
5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Frieschepalen	22
5.4 Vervoersmogelijkheden	24
5.5 Verbinding inwoners met het dorp Frieschepalen	24
6 Zorg in Frieschepalen	26
6.1 Zelfstandig wonen in Frieschepalen	26
6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Frieschepalen en de gemeente	27
7 Nabranders	28

Inleiding

De dorpsspiegels

De gemeente Opsterland heeft in de jaren 2006, 2010, 2014 en 2018 de ervaren leefbaarheid in 15 dorpen in de gemeente gemeten. Het gaat om de dorpen Bakkeveen, Beetsterzwaag/Olterterp, Frieschepalen, Gorredijk, Hemrik, Jonkerslân, Langezwaag, Lippenhuizen, Luxwoude, Nij Beets, Siegerswoude, Ureterp, Terwispel, Tijnje en Wijnjewoude. Om dit op een gedegen manier te doen, maakt de gemeente gebruik van 'dorpsspiegels'. De dorpsspiegels zijn een instrument om inzicht te verkrijgen in de leefbaarheid per dorp. Plaatselijk belangen kunnen dit inzicht gebruiken voor het ontwikkelen van hun dorpsvisies. Ook voor het gemeentelijk beleid zijn de uitkomsten van de dorpsspiegels van grote waarde.

De dorpsspiegels geven per dorp en overkoepelend voor de gemeente inzicht in welke onderdelen volgens de respondenten goed op orde zijn en op welke onderdelen verbetering mogelijk is. Daar waar mogelijk, wordt ook bekeken waar het betreffende dorp of de gemeente als geheel vier jaar geleden stond.

Partoer

De gemeente Opsterland heeft onderzoeksbureau Partoer gevraagd om de dorpsspiegels voor 2022 voor te bereiden en uit te voeren. In dit proces is Partoer, in samenwerking met gemeente Opsterland, verantwoordelijk geweest voor het opstellen, het programmeren en het analyseren van de vragenlijst. Daarnaast heeft Partoer dorpsgesprekken voorbereid en geleid. Ten slotte hebben de onderzoekers van Partoer deze rapportage en de andere dorpsrapportages opgesteld.

Rapportage

De resultaten van de dorpsspiegels zijn in afzonderlijke dorpsrapportages per dorp inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is een overall rapportage geschreven waar alle resultaten van Opsterland als geheel zijn beschreven. Relevante informatie uit de dorpsgesprekken is ook meegenomen in de rapportages.

1 Algemene achtergrondinformatie

In dit hoofdstuk leest u algemene informatie over de inwoners van Frieschepalen die de vragenlijst tussen 16 mei en 8 juni 2022 hebben ingevuld. Ter aanvulling op de gegevens uit de vragenlijst is op 11 juli 2022 in Frieschepalen een dorpsgesprek georganiseerd waarbij met inwoners is gesproken over de eerste resultaten van deze dorpspiegels. Relevante opmerkingen uit dit gesprek zijn zowel in de lopende tekst als door middel van quotes toegevoegd aan deze rapportage. Alle percentages in dit onderzoek zijn afgerond op hele getallen. Daardoor wijken de percentages in sommige gevallen iets af van 100 (hoger of lager).

Aantal inwoners Frieschepalen & gemeente Opsterland inclusief respons

Dorp	Inwoners-aantal 2022	Inwoners-aantal 2018	Inwoners-aantal 2013	Inwoners-aantal 2009	Vershil 2018-2022
Frieschepalen	996	997	990	1.005	-1 inwoners
Gemeente Opsterland	29.770	29.795	29.896	29.780	-25 inwoners

De vragenlijst is verzonden aan:

Dorp	Aantal inwoners 2022	Verzonden brieven	Digitale respons	Schriftelijke vragenlijst	Totale respons	Respons-percentage
Frieschepalen	996	372	58	3	61	16%
Gemeente Opsterland	29.770	12.457	2.694	96	2.790	22%

In Frieschepalen is een totale respons van 61 ingevulde vragenlijsten. Gedurende de vragenlijst is een aantal respondenten gestopt. Respondenten die de vragenlijst t/m vraag 20 hebben ingevuld, zijn meegenomen als respondent in de analyse. Na vraag 21 zijn in Frieschepalen twee respondenten gestopt met het invullen van de vragenlijst.

In 2018 zijn in Frieschepalen 47 vragenlijsten ingevuld. In absolute aantallen zijn in Frieschepalen in 2022 dus 14 vragenlijsten meer in gevuld dan in 2018.

Deelnemers dorpsgesprek

Aan het eind van de vragenlijst konden respondenten aangeven of zij uitgenodigd wilden worden voor een dorpsgesprek. Deze gesprekken zijn, bij interesse van inwoners, in elk dorp georganiseerd. Tijdens een dorpsgesprek werden de eerste resultaten dan de dorpspiegels uit dat betreffende dorp gepresenteerd. Door middel van het gesprek is meer duiding aan deze resultaten gegeven.

In Frieschepalen hebben acht inwoners aangegeven uitgenodigd te willen worden voor de dorpsavond. Er zijn geen inwoners die zich hebben opgegeven voor het dorpsgesprek. Het gesprek in De Dobber is daarom gevoerd met drie leden van het Plaatselijk Belang.

Plaatselijk Belang is tijdens het dorpsgesprek verbaasd over het lage animo voor deze bijeenkomst. Het verbaast hen omdat de betrokkenheid in het dorp altijd groot is. Aan de andere kant is men ook tevreden over hoe het gaat, dus voelt men wellicht minder noodzaak om te reageren.

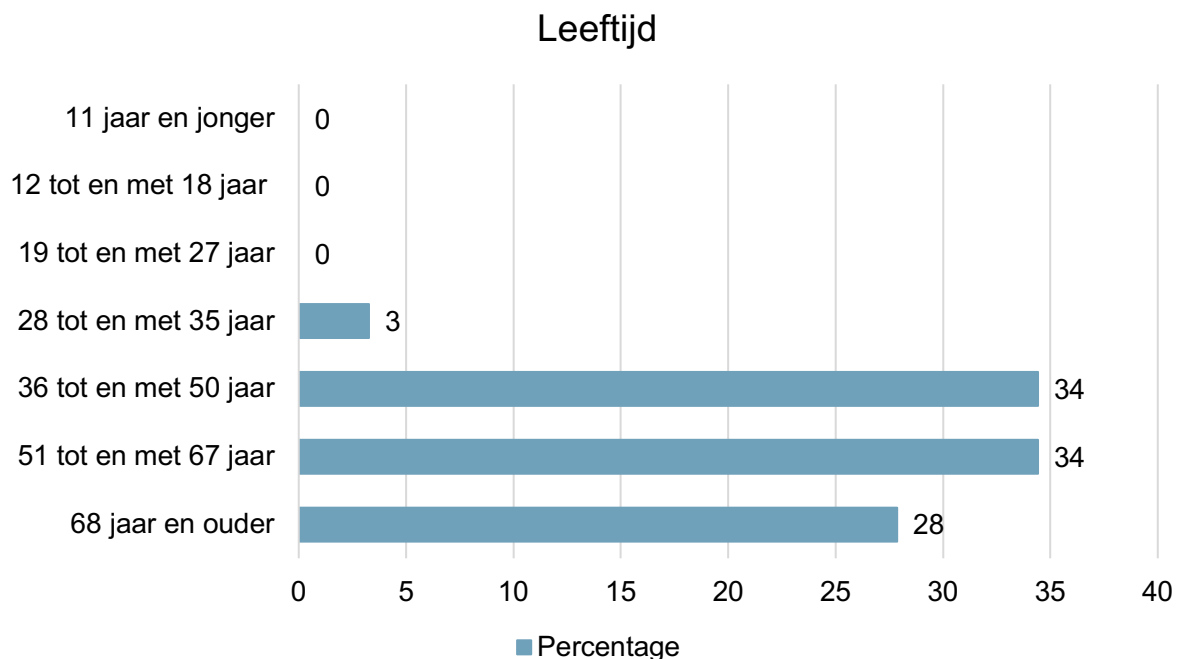
Woonduur dorp & gemeente

	0-2 jaar	2-5 jaar	5 – 10 jaar	10 – 20 jaar	20 jaar en langer
In het dorp Frieschepalen	3%	10%	8%	16%	62%
In de gemeente Opsterland	3%	7%	7%	13%	70%

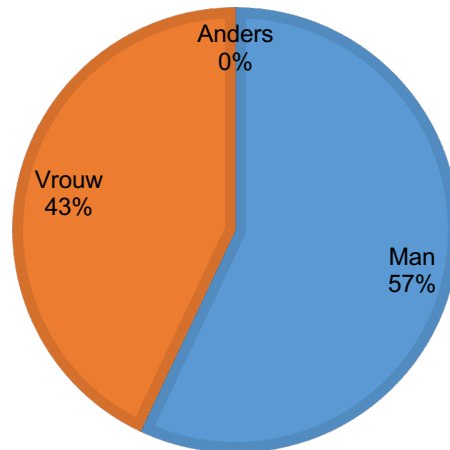
Hierboven is weergegeven wat de woonduur van de respondenten is in percentages. Het totale aantal respondenten in Frieschepalen is 61. Dit is 100%, dit betekent dus dat van de respondenten er 13% nu tussen de twee en vijf jaar in Frieschepalen woont.

Leeftijd en geslacht

De vragenlijst is door respondenten met diverse leeftijden ingevuld. Hieronder wordt per leeftijdscategorie beschreven hoe oud de respondenten zijn. Hierin valt op dat de meerderheid van de respondenten in Frieschepalen tussen de 51 en 67 jaar (34%) en tussen de 36 en 50 jaar is (34%). In 2018 was de leeftijdsgroep 55-65 jaar de grootste groep (33%).

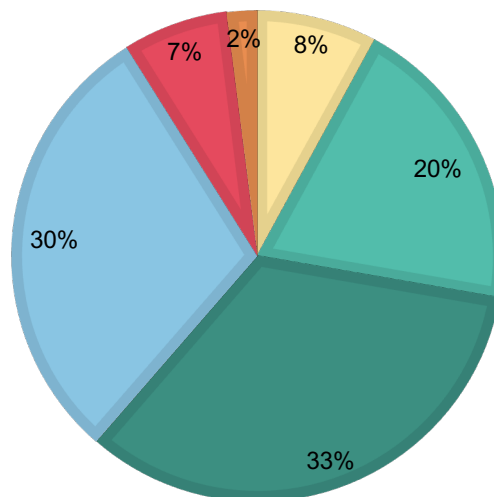
Geslacht

Hoogst genoten opleiding

De meeste respondenten in Frieschepalen geven aan dat zij het mbo als hoogst genoten opleiding hebben afgemaakt (33%). Daarnaast heeft 30% het hbo afgemaakt. 2% heeft geen van de genoemde opleidingen afgemaakt.

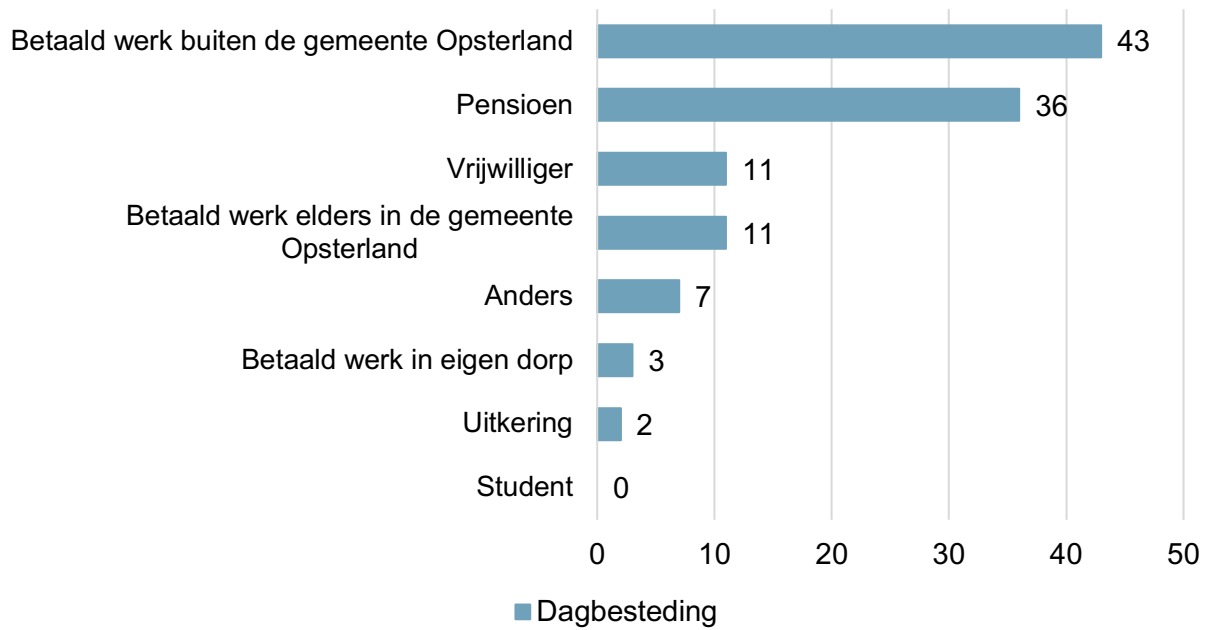
Hoogst genoten opleiding

Dagbesteding

De meeste respondenten in Frieschepalen hebben betaald werk buiten de gemeente Opsterland (43%). 36% is met pensioen. In 2018 gaf 69% van de respondenten aan werk buiten de gemeente Opsterland te hebben. Doordat de steekproef en respons in 2018 anders was, hoeft dit niet te betekenen dan in absolute aantallen minder mensen buiten Opsterland zijn gaan werken vanuit Frieschepalen. Bij anders geven respondenten nog aan dat zij zzp'er en huisvrouw zijn.

Dagbesteding

Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Daardoor is het totaal van de percentages meer dan 100%.

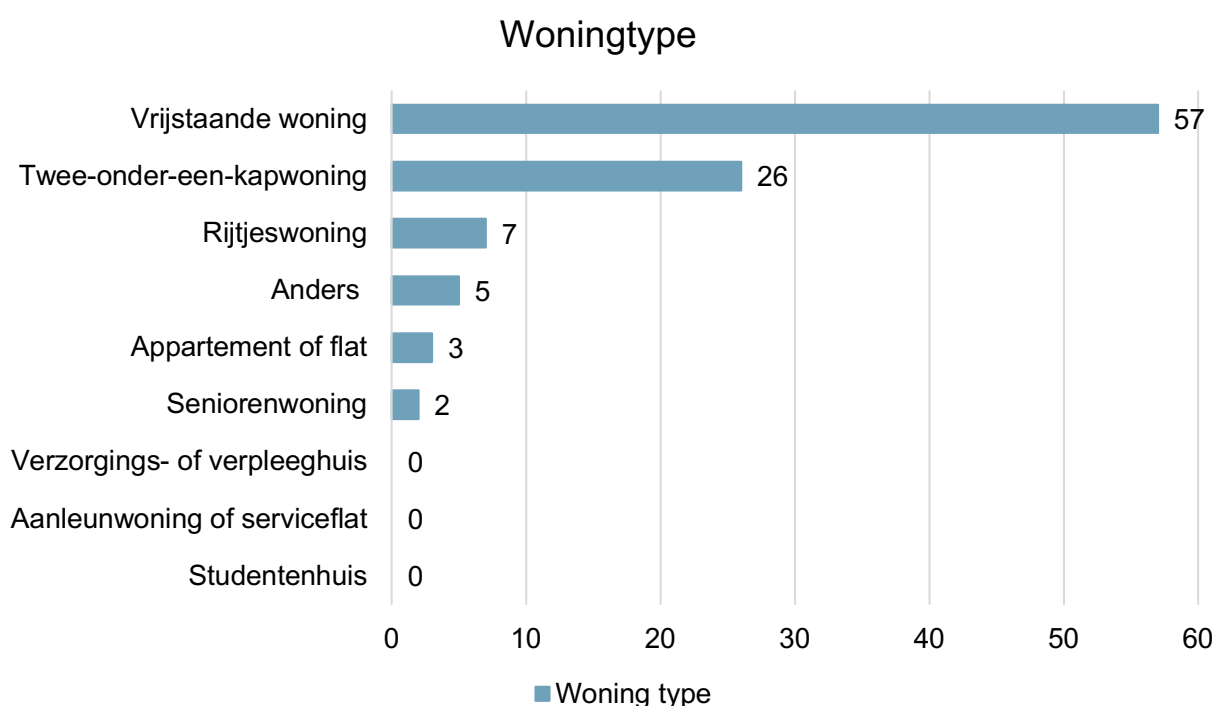
2 Wonen in Frieschepalen & Opsterland

Dit hoofdstuk gaat in op het wonen in Frieschepalen en Opsterland. Er zijn vragen gesteld over de woonsituatie van respondenten, verduurzaming van de woning en verhuizen.

2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning

Woonsituatie & huur- of koopwoning

De meeste respondenten geven aan een in een vrijstaande woning te wonen (57%), 26% woont in een twee-onder-een-kapwoning en 7% in een rijtjeswoning. Bij 'anders' wordt een (woon)boerderij genoemd.

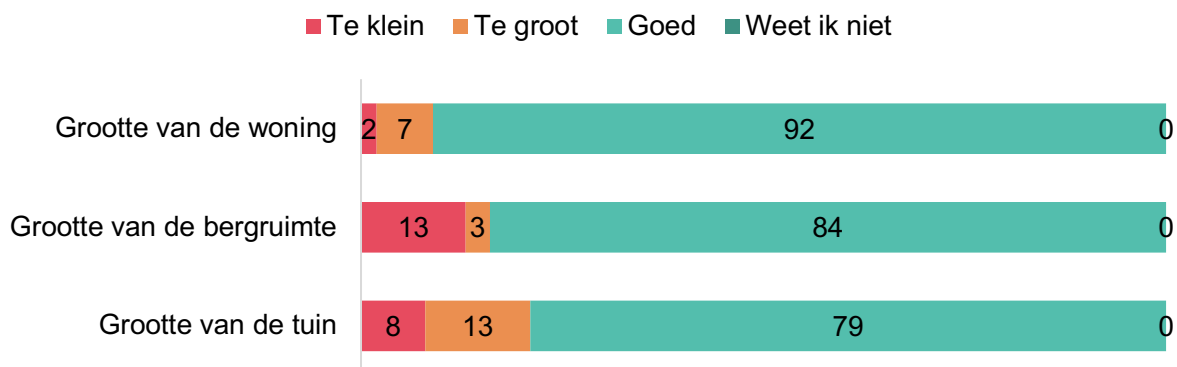

Van al deze woningen is er 89% een koopwoning en 11% een huurwoning. De respondenten die in een huurwoning wonen, geven met name aan in een twee-onder-een-kapwoning en een appartement of flat te wonen. Respondenten met een koopwoning, wonen met name in een vrijstaande woning.

Grootte van de woning

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over de grootte van hun woonruimte. 13% van de respondenten beoordeelt de bergruimte als te klein. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen mensen die in een huur- of een koopwoning wonen. Respondenten die de grootte van hun woning als goed beoordelen wonen met name in een vrijstaande woning (59%) en in een twee-onder-een-kapwoning (27%).

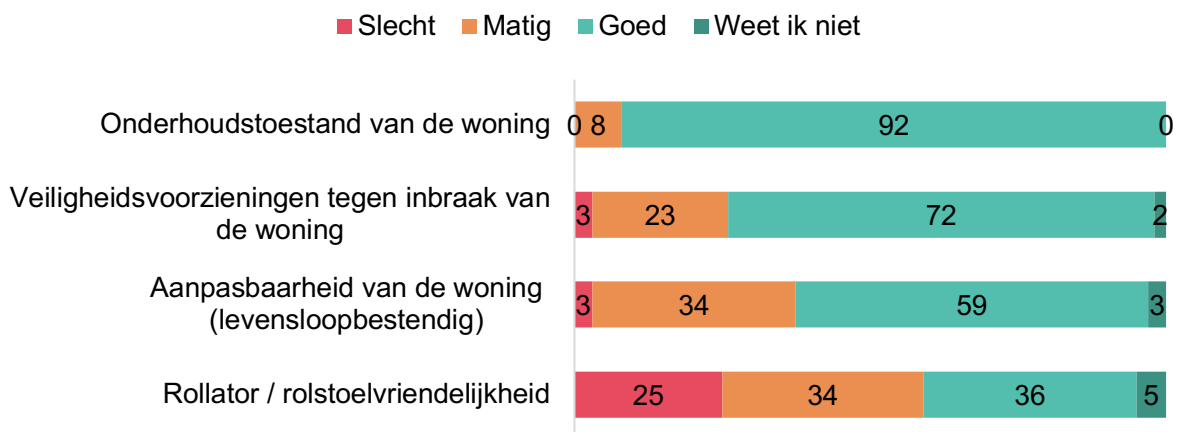
Grootte van de woning

Kenmerken van de woning

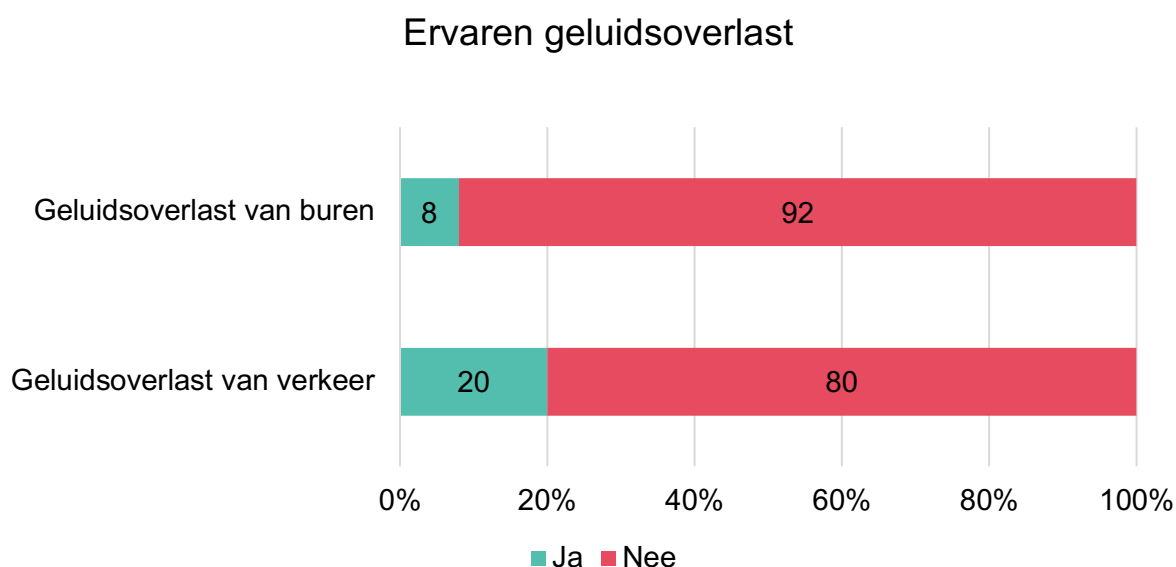
Ook de kenmerken van de woning worden door de meeste respondenten als goed bevonden. Wel valt op dat een groter percentage van de respondenten de rollator-/rolstoelvriendelijkheid van de woning als slecht tot matig beoordeelt (59%). Hierin zijn geen grote verschillen te zien tussen respondenten die in een huur- of in een koopwoning wonen. In de dorpsgesprekken komt regelmatig naar voren dat dit ook met het bouwjaar van de woningen te maken kan hebben. Relatief oudere woningen, zijn (nog) niet goed voorbereid op rolstoelen of rollators. Ook is het mogelijk dat respondenten nog niet in de leeftijdsfase zitten om hierover na te (moeten) denken.

Kenmerken van de woning

Geluidsoverlast

Er zijn meer respondenten die geluidsoverlast van het verkeer ervaren (20%) dan van de burens (8%).

Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat vooral in de hoofdstraat ter hoogte van drempels veel overlast wordt ervaren van hardrijdend verkeer.

Waardering woning en veiligheid dorp

In Frieschepalen beoordelen de respondenten hun woning gemiddeld met een 8,1. In Opsterland als geheel is dit een 8,1. In 2018 gaven de respondenten in Frieschepalen hun woning gemiddeld een 8,3.

Respondenten beoordelen de veiligheid in hun dorp gemiddeld met een 7,7. In Opsterland als geheel is dit een 7,6. In 2018 gaven de respondenten in Frieschepalen de veiligheid in hun dorp gemiddeld een 7,4.

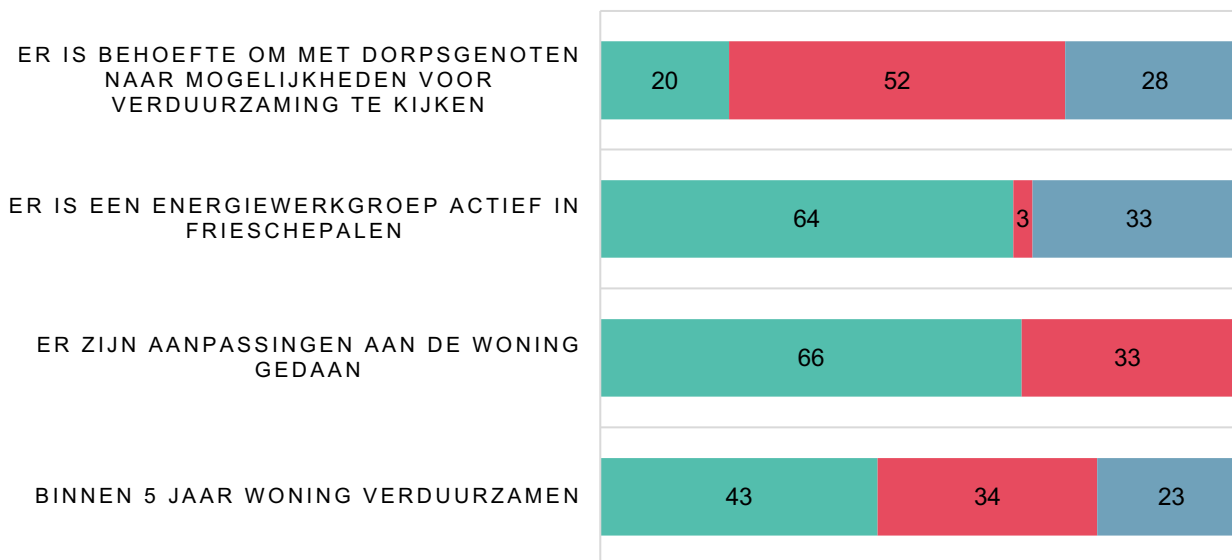
2.2 Verduurzaming van woningen in Frieschepalen

Een groot deel van de respondenten geeft aan al aanpassingen aan de woning te hebben gedaan op het gebied van verduurzaming (66%). 43% geeft aan dit binnen vijf jaar van plan te zijn. Van de respondenten die aangeeft binnen vijf jaar de woning te willen verduurzamen, geeft 73% aan ook al aanpassingen te hebben gedaan. Zij willen hun huis dus verder verduurzamen. 27% heeft nog geen aanpassingen gedaan en is dat binnen vijf jaar van plan. In deze resultaten is ook gekeken naar opvallende verschillen tussen verschillende leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus van de respondenten. In Frieschepalen is daarin niets opvallends te zien.

20% van de respondenten heeft er behoefte aan om met dorpsgenoten naar mogelijkheden voor verduurzaming te kijken. Bijna al deze respondenten wonen in een koopwoning. 64% geeft aan dat er een energiewerkgroep actief is in Frieschepalen.

Verduurzamen

■ Ja ■ Nee ■ Weet ik niet

“Er is een enthousiaste werkgroep opgericht. Die brengt momenteel in kaart wat de wensen zijn, bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop. Tijdens een energiemarkt hebben ze informatie met inwoners gedeeld. Het is nu een zelfstandige coöperatie. Via <https://grienemiskip.frl/> is meer info hierover te vinden.”

(Quote dorpsgesprek)

2.3 Verhuizen uit Frieschepalen

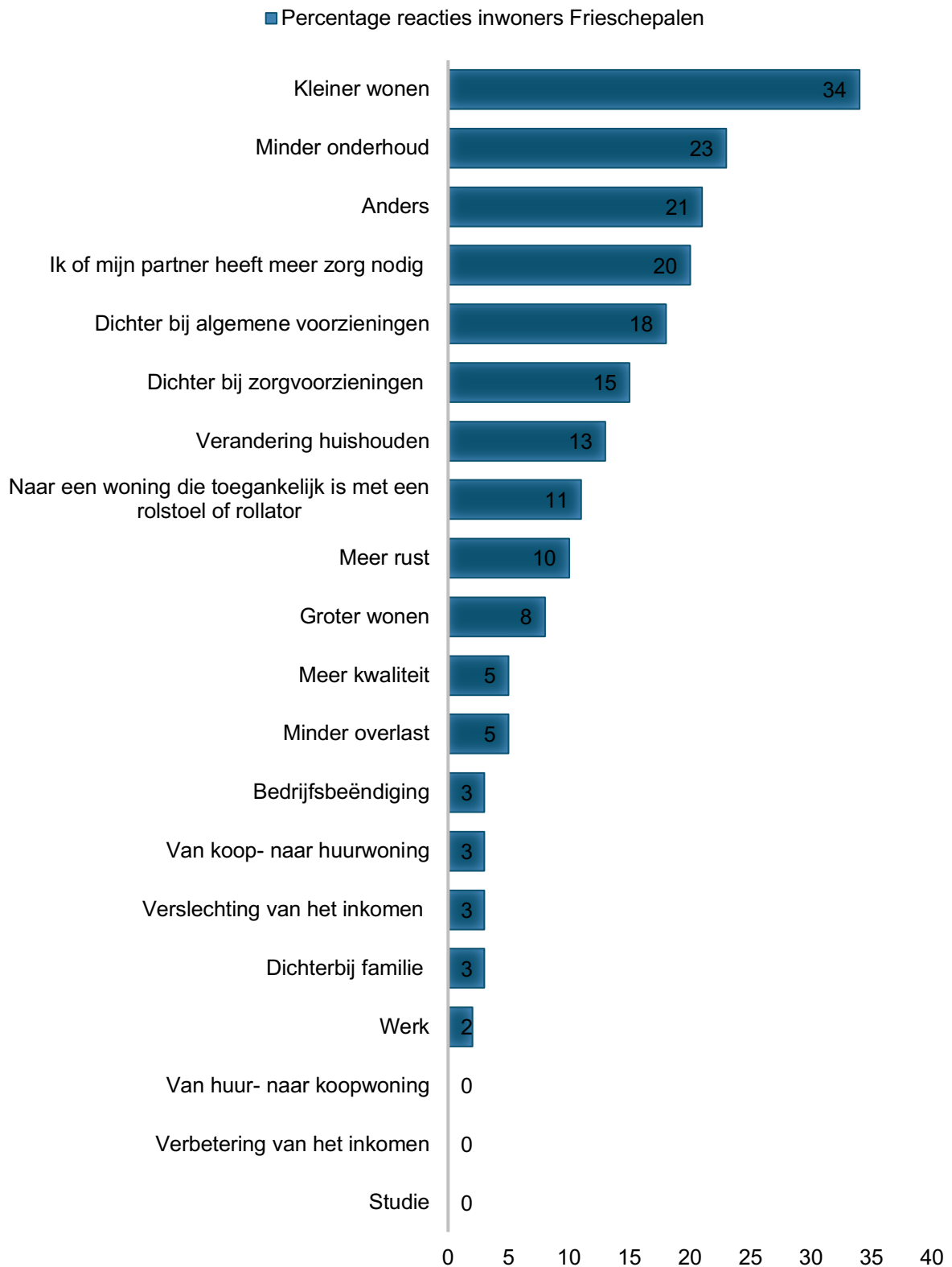
Waarom verhuizen?

Van alle respondenten geeft 15 % aan er nu aan te denken om te verhuizen. De overige 85 % denkt hier nu niet over na. Vier jaar geleden dacht 16% van de respondenten aan verhuizen.

Wanneer men toch zou moeten verhuizen, lijkt de meest voor de hand liggende reden kleiner wonen (34% van de respondenten geeft dit aan). Daarna worden minder onderhoud (23%), en andere redenen (21%) genoemd. Bij ‘anders’ noemen respondenten de volgende punten:

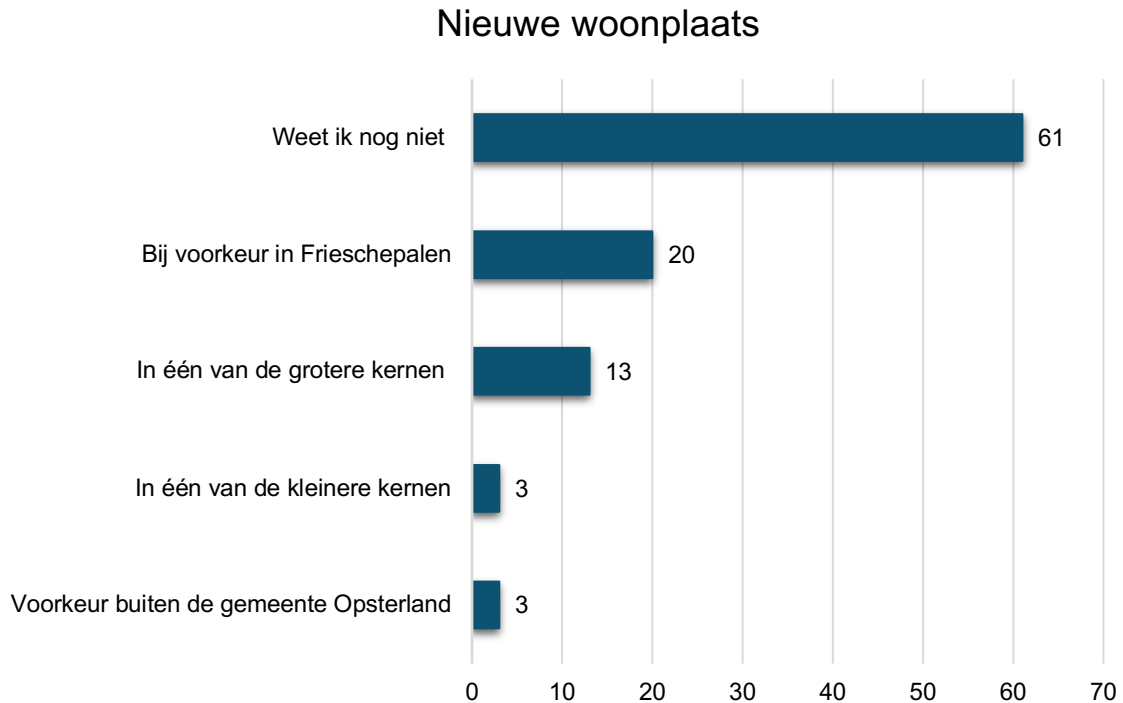
- Naar een meer waterrijke omgeving;
- Vrij uitzicht;
- Minder kerkelijk/gelovig dorp;
- Meer levensloopbestendig wonen;
- Overname woning ouders;
- Verhuizen naar een warm oord/emigreren;
- Terugverhuizen naar een eerdere woonplaats;
- Respondenten geven aan niet te willen verhuizen.

Verhuisredenen

Locatie nieuwe woonplaats

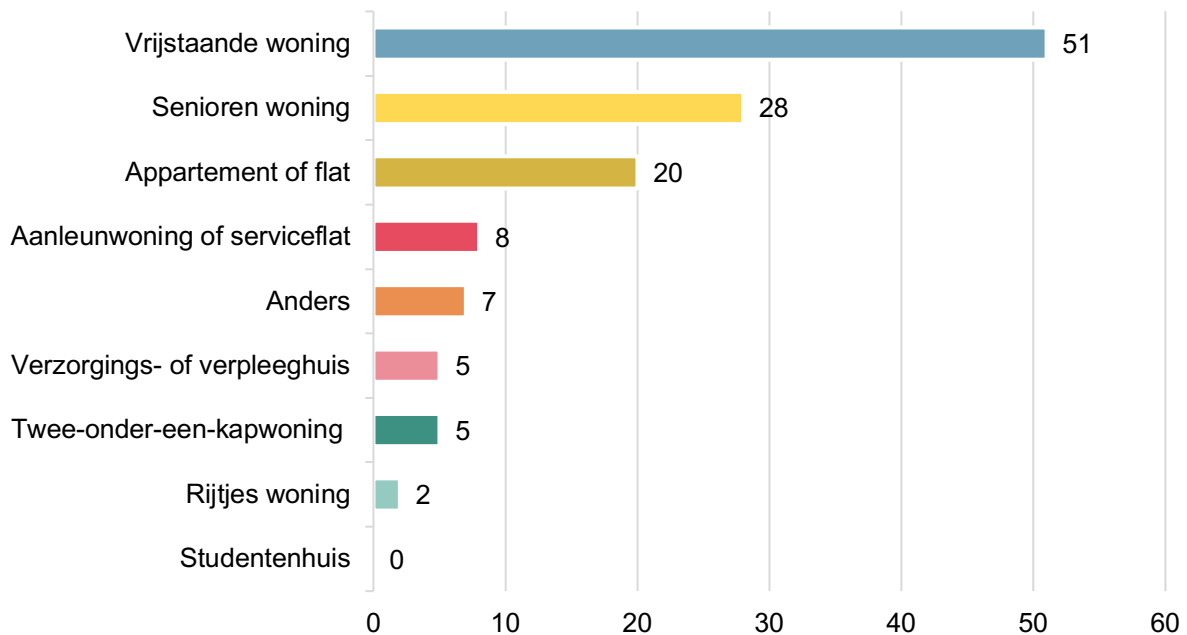
Wanneer men zou moeten verhuizen, weet het merendeel van de respondenten nog niet wat de nieuwe woonplaats wordt (61%). 20% blijft bij voorkeur in Frieschepalen wonen. Vier jaar geleden wilde 38% van de respondenten bij voorkeur binnen Frieschepalen verhuizen.

Type woning

De meeste respondenten verhuizen het liefste naar een vrijstaande woning (51%), wanneer zij zouden moeten verhuizen. 28% zou dan graag naar een seniorenwoning verhuizen. Ook een appartement of flat komt redelijk vaak naar voren (20%). Vier jaar geleden gaf ook het merendeel aan naar een vrijstaande woning te willen verhuizen (69%). Bij anders noemen respondenten een woonboerderijtje, een levensloopbestendige woning die het liefst duurzaam is gebouwd en emigratie op termijn.

Gewenste woning bij verhuizing

2.4 Waarom het prettig wonen is in Frieschepalen

Hieronder volgt een greep uit de, door de inwoners van Frieschepalen, genoemde redenen waarom het prettig wonen is in Frieschepalen.

Het valt op dat respondenten in Frieschepalen erg tevreden zijn over hun dorp en hier prettig wonen. De landelijke omgeving, ruimte en de rust worden door veel respondenten genoemd. Daarnaast vinden respondenten de sfeer in het dorp gemoedelijk en hebben zij fijn contact met dorpsgenoten en er ook privacy. Ook is Frieschepalen centraal gelegen. Wel geven sommige respondenten aan een supermarkt te missen.

“Frieschepalen is een klein en gemoedelijk dorp met een actief verenigingswezen. De inwoners van Frieschepalen maken samen het dorp en deze sociale samenhang maakt het wonen in Frieschepalen prettig.”

(Quote respondent dorpspiegels)

“Goede sfeer, over het algemene prima sociale dorpsgenoten, fijn dat er verschillende actieve initiatieven zijn, zoals een plaatselijk belang, 2 kerken, een kroeg, de voetbal, scholen, peuters en een kinderopvang.”

(Quote respondent dorpspiegels)

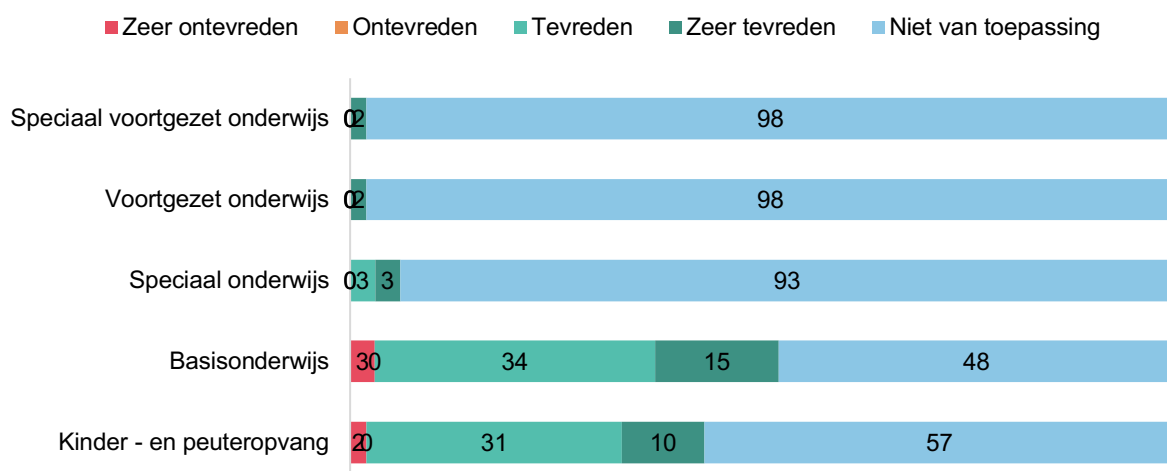
3 Onderwijs in Frieschepalen

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de respondenten denken over het aanbod, de reisafstand en de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen in Frieschepalen. In Frieschepalen valt het merendeel van de respondenten in de leeftijdscategorie 50+, hierdoor is bij dit onderdeel veel 'niet van toepassing' ingevuld. We kunnen ervan uitgaan dat de meeste respondenten geen schoolgaande kinderen meer hebben. Daarnaast zijn voorzieningen, zoals het speciaal voorgezet onderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs niet aanwezig in Frieschepalen. Daarom is het moeilijk om gefundeerde uitspraken over dit onderdeel van het onderzoek te doen. Wel is in Frieschepalen te zien dat met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang relatieve tevredenheid is.

3.1 Aanbod van onderwijs in Frieschepalen

Van de respondenten die iets kunnen zeggen over het aanbod van onderwijsvoorzieningen in Frieschepalen is het merendeel tevreden. Met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang geeft zo'n 40% aan tevreden tot zeer tevreden te zijn. Voor de overige respondenten was deze vraag niet van toepassing.

Tevredenheid over aanbod van onderwijsvoorzieningen

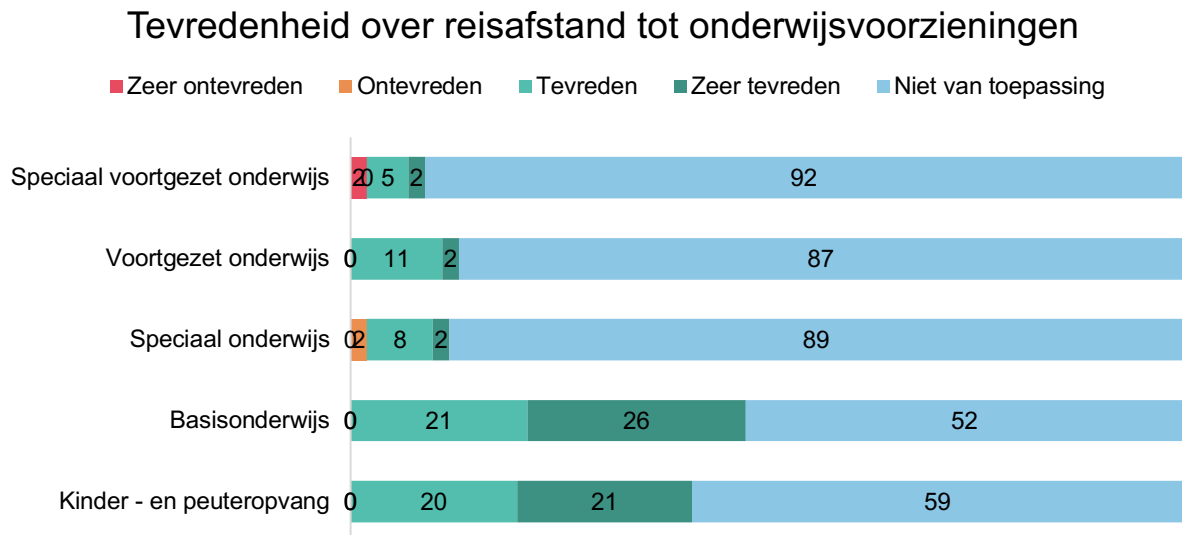

Er zijn twee basisscholen in Frieschepalen, hier komen ook kinderen vanuit Ureterp naar toe. Andersom gaan er ook een aantal kinderen naar de Eben Haezer in Ureterp. De scholen hebben voornamelijk voldoende leerlingen. Er is ook een opvang en peuterspeelzaal, met royale openingstijden. Deze opvang is opgezet door mensen uit het dorp en niet gelieerd aan een grote opvangorganisatie. Bewoners zijn hier heel blij mee.

(Quote dorpsgesprek)

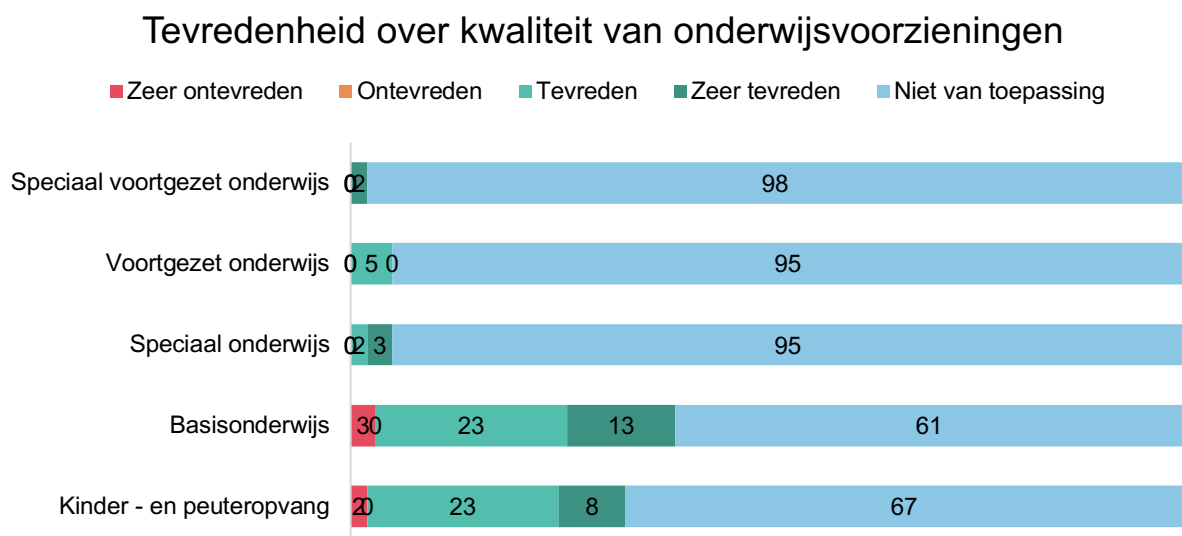
3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen

Ook de reisafstand tot onderwijsvoorzieningen is voor veel respondenten niet van toepassing. Daar waar respondenten er wel iets over kunnen zeggen, met name met betrekking tot het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang, is men tevreden tot zeer tevreden.

3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Frieschepalen

De meeste respondenten geven ook bij de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen aan dat dit niet van toepassing is voor hen. Over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang is men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden. Wel geeft 3% van de respondenten aan ontevreden te zijn over de kwaliteit van het basisonderwijs in Frieschepalen.

4 Bewegen & gezondheid

In dit hoofdstuk is aan respondenten gevraagd of zij lid zijn van een sportvereniging, hoe zij de sportvoorzieningen in hun dorp ervaren en hoe zij hun gezondheid over het algemeen ervaren.

4.1 Sportvoorzieningen

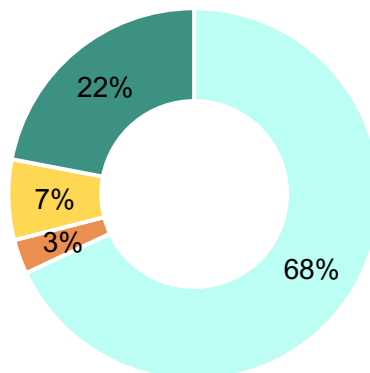
Lidmaatschap sportvoorzieningen

Voor dit onderdeel is bevraagd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een sportvereniging in hun dorp.

De meeste respondenten geven aan geen lid te zijn van een sportvereniging (68%). 22% geeft aan actief lid te zijn bij een sportvereniging. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat veel mensen sporten in nabijgelegen dorpen, zoals Ureterp of Drachten. *“In Frieschepalen is alleen een hele actieve voetbalvereniging, er is geen gymzaal in het dorp.”*

Lidmaatschap sportvereniging

■ Geen lid ■ Passief lid ■ Deelnemer ■ Actief lid

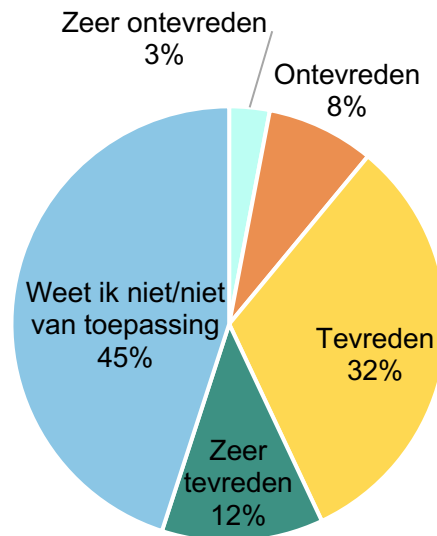

Tevredenheid over de sportvoorzieningen

44% van de respondenten geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de sportvoorzieningen in Frieschepalen. Van de respondenten die aangeven zeer tevreden te zijn over de sportvoorzieningen is meer dan de helft actief lid van een sportvereniging. 45% geeft aan dit niet te weten. Hiervan is meer dan 80% geen lid van een sportvereniging.

Hierbij moet wel de kanttekening geplaatst worden dat het ook best mogelijk is dat respondenten buiten Frieschepalen aangesloten zijn bij een sportvereniging. Zoals ook tijdens het dorpsgesprek is aangegeven.

Tevredenheid over de sportvoorzieningen

4.2 Ervaren gezondheid

Het merendeel van de respondenten ervaart de gezondheid als goed (66%) en 22% zelfs als uitstekend. 12% ervaart de gezondheid als matig en niemand geeft aan dit als slecht te ervaren. In Opsterland als geheel ervaart 14% de gezondheid als uitstekend en 70% als goed. 1% van de respondenten over heel Opsterland ervaart zijn/haar gezondheid als slecht. Vier jaar geleden beoordeelde men de gezondheid in Frieschepalen gemiddeld met een 7,9.

5 Ontmoeten en voorzieningen in Frieschepalen

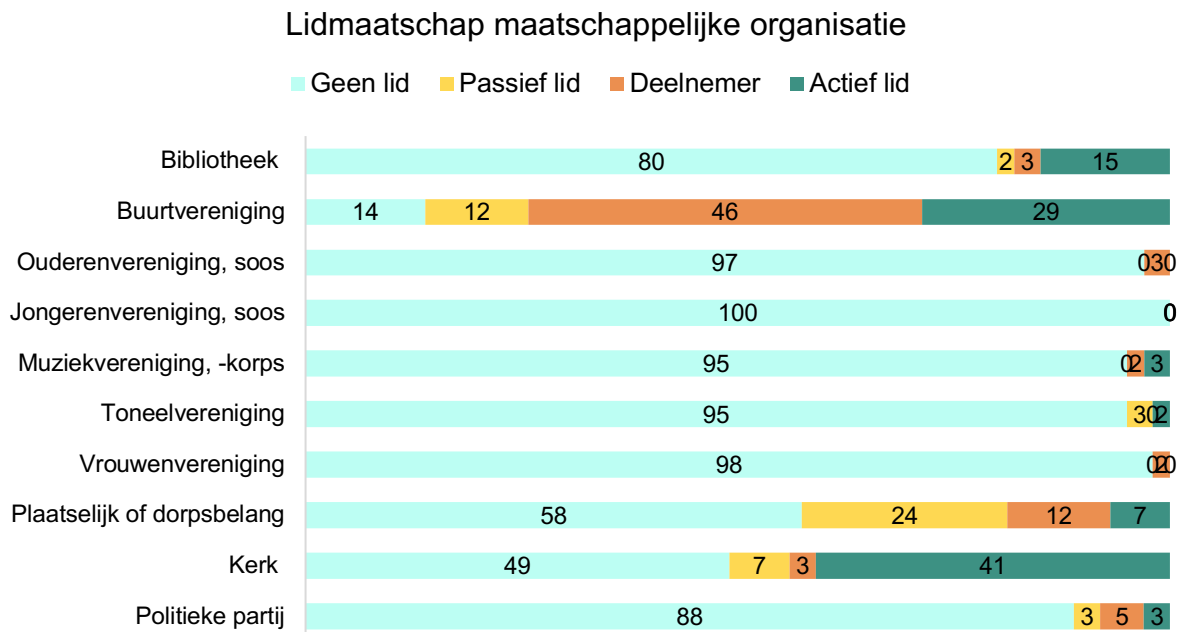
Dit hoofdstuk gaat over de maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners uit Frieschepalen. Er is bevestigd of zij lid zijn van maatschappelijke organisaties en of zij als vrijwilliger actief zijn. Verder is bevestigd in hoeverre inwoners van Frieschepalen tevreden zijn over de voorzieningen in het dorp en of zij ook nog voorzieningen missen.

5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Frieschepalen

Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een maatschappelijke organisatie in hun dorp.

In Frieschepalen valt op dat bijna alle respondenten betrokken zijn bij een buurtvereniging. Slechts 14% van de respondenten geeft aan geen lid te zijn van een buurtvereniging. Volgens de aanwezigen bij het dorpsgesprek klopt dit wel: *“Elke buurt heeft zijn eigen buurtvereniging, tijdens het dorpsfeest zijn deze weer heel actief geweest. Ook door het jaar heen wordt er door de buurtverenigingen van alles georganiseerd.”*

Ook meer dan de helft van de respondenten geeft aan betrokken te zijn bij de kerk. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat Frieschepalen van oorsprong een conservatief dorp is. De kerken zijn erg actief, als wordt dit wel minder dan het was. 43% van de respondenten is betrokken bij het Plaatselijk Belang.

Vier jaar geleden waren de meeste respondenten betrokken bij de buurtvereniging (78%), de kerk (69%), en bij het Plaatselijk Belang (61%). Ook was 23% van de respondenten in 2018 betrokken bij een politieke partij.

5.2 Vrijwilligers in Frieschepalen

Vrijwilligerswerkzaamheden

48% van de respondenten is als vrijwilliger actief. Zij vervullen verschillende functies bij de volgende organisaties:

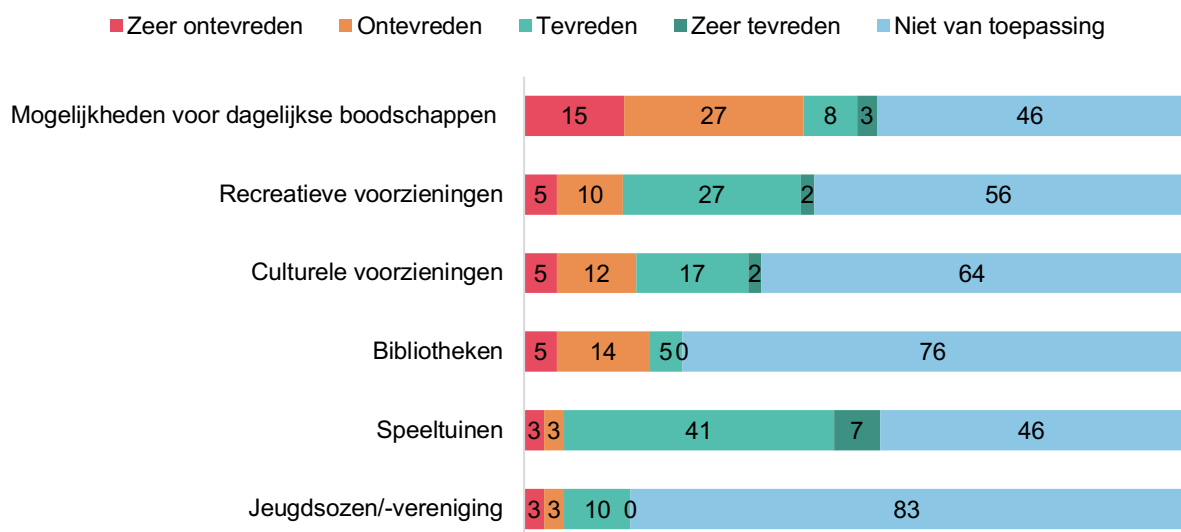
- Sportvereniging, zoals voetbal, tennis en de ijsbaanvereniging;
- De kerk;
- De voedselbank;
- Ophalen van oud papier;
- Op school;
- Buurtvereniging, feestweek;
- Bij de energie coöperatie;
- Plaatselijk belang;
- Bij een zorgorganisatie;
- Zangkoor;
- Dorpskrant;
- Dorpshuis;
- Bibliotheek;
- Zonnebloem;
- Collectant.

5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Frieschepalen

Tevredenheid over voorzieningen in Frieschepalen

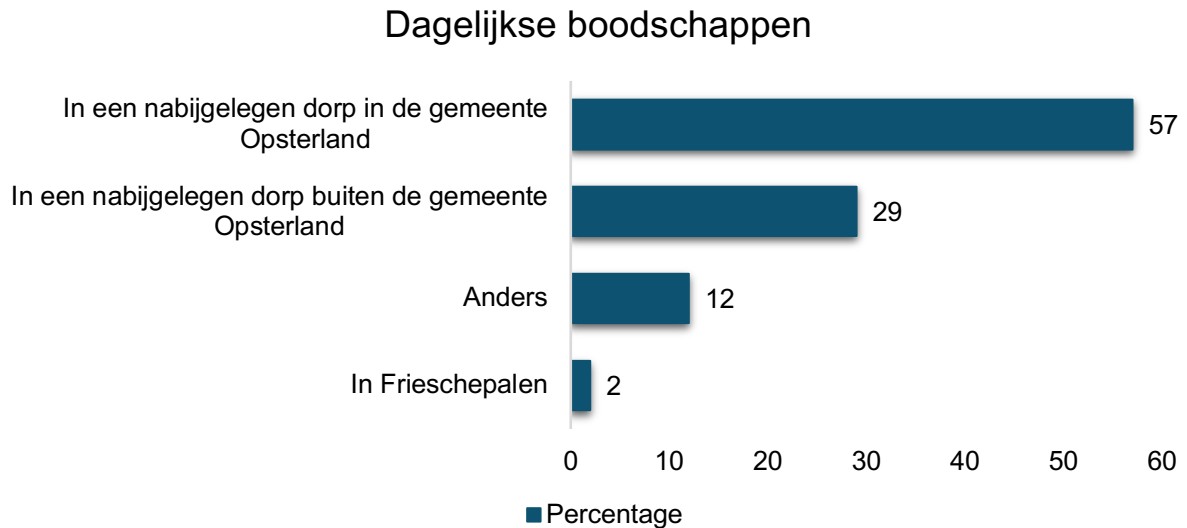
Daar waar respondenten een uitspraak kunnen doen over de verschillende voorzieningen in hun dorp, zijn zij relatief positief. Alleen over de mogelijkheid voor het doen van dagelijkse boodschappen is 42% (zeer) ontevreden. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat de winkel al jaren weg is uit het dorp en er is ook geen jeugdsoos in Frieschepalen.

Tevredenheid over voorzieningen

Dagelijkse boodschappen

Meer dan de helft van de respondenten haalt in een nabijgelegen dorp in Opsterland de boodschappen (57%). 29% van de respondenten haalt dit in een nabijgelegen dorp buiten Opsterland. Bij anders noemen respondenten dat zij naar de Lidl in Marum of de Aldi in Drachten gaan. Ook doen respondenten zowel binnen als buiten de gemeente hun boodschappen en laten zij hun boodschappen ook wel eens bezorgen.

Gemiste voorzieningen in dorp

44% van de respondenten geeft aan voorzieningen te missen in Frieschepalen. De volgende voorzieningen worden genoemd:

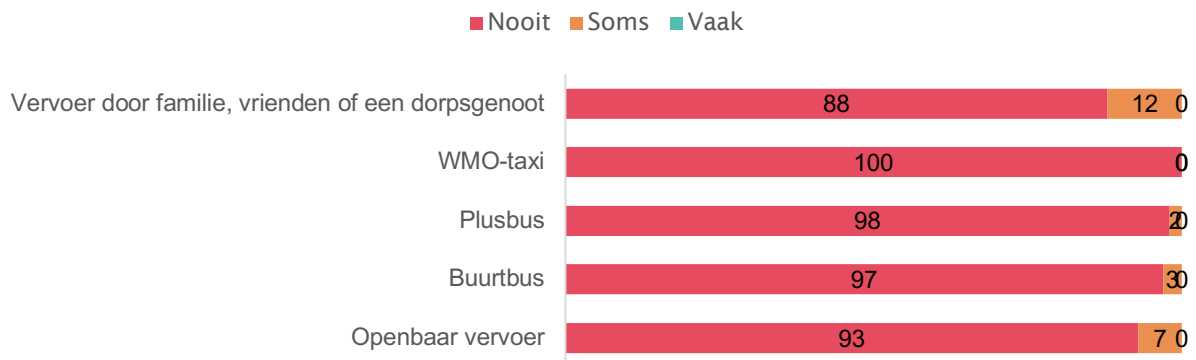
- Een winkel, zoals supermarkt, een bakkerij, slager of kledingwinkel;
- Een pinautomaat;
- Een sportvoorziening of fitnesscentrum;
- De speeltuin is aan een opknapbeurt toe;
- Brede school waar alle kinderen welkom zijn;
- Plastic inzameling, Omrin milieustraat Gorredijk is te ver van Frieschepalen;
- Een wandelroute door de weilanden;
- De bibliotheek.

5.4 Vervoersmogelijkheden

Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Het merendeel van de respondenten maakt nooit gebruik van onderstaande vervoersmogelijkheden.

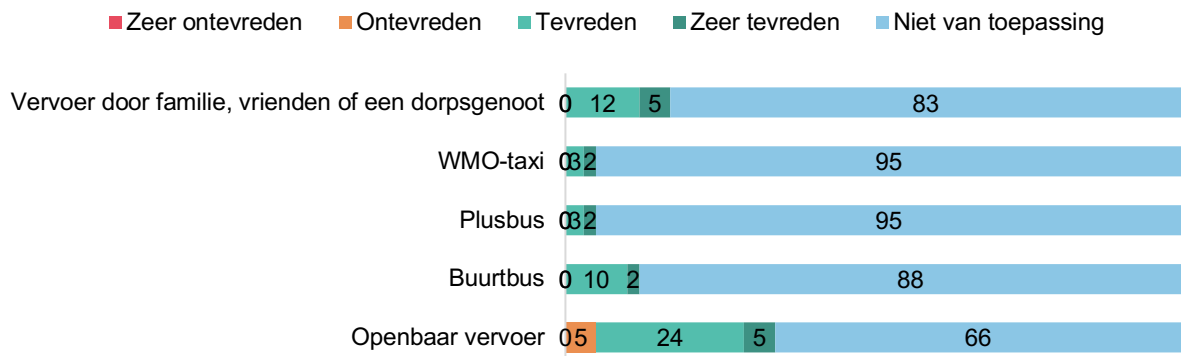
Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

Voor veel respondenten is de vraag over hoe tevreden zij zijn over de vervoersmogelijkheden niet van toepassing. Dit komt doordat zij in de vorige vraag al hebben aangegeven dat zij hier vrijwel nooit gebruik van maken. Een klein deel geeft aan ontevreden te zijn over het openbaar vervoer (5%).

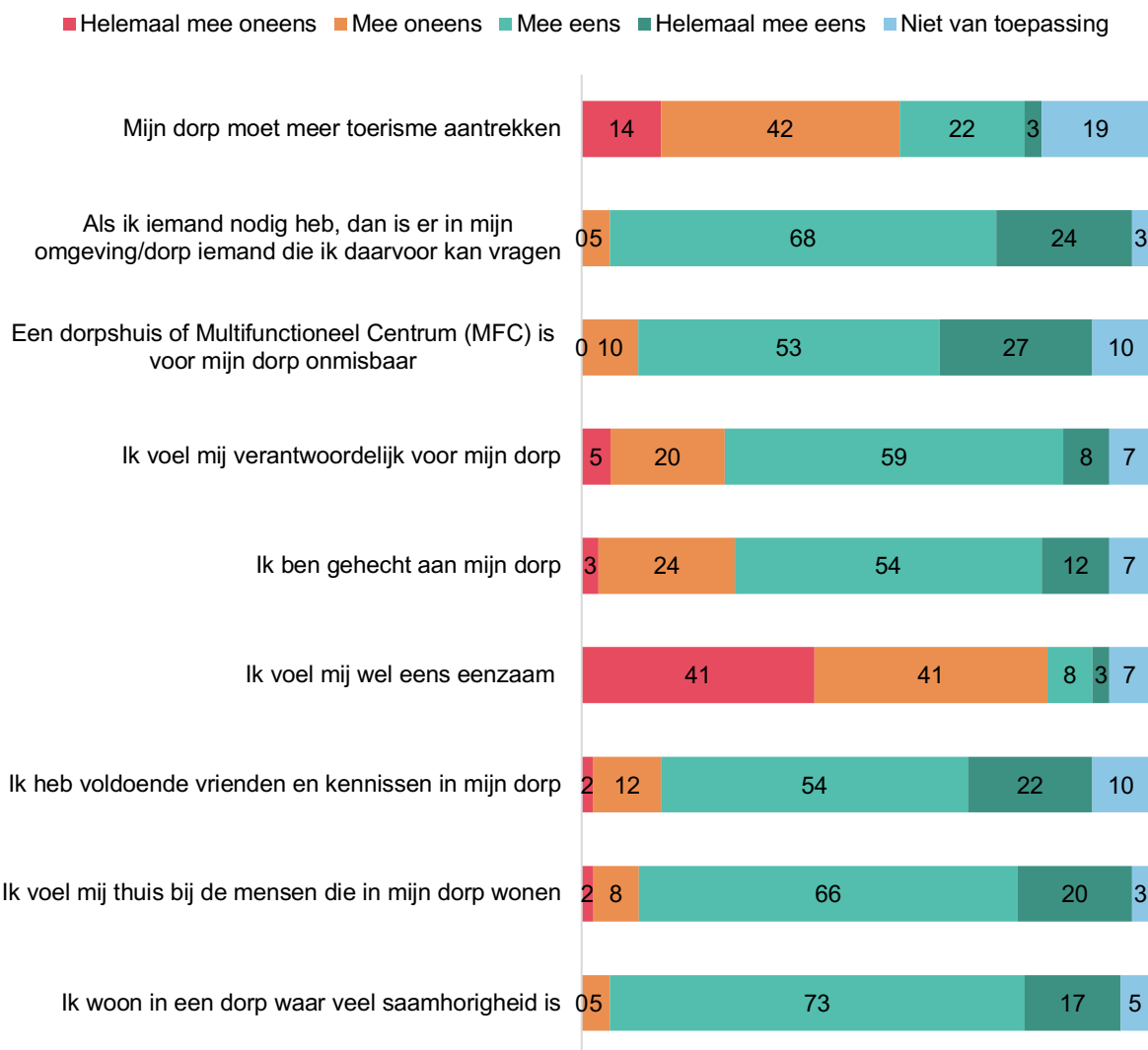
Tevredenheid over vervoersmogelijkheden

5.5 Verbinding inwoners met het dorp Frieschepalen

Om te onderzoeken hoe de respondenten uit Frieschepalen denken over de verbinding met hun dorp is een aantal stellingen aan hen voorgelegd. Zij konden aangeven in hoeverre zij het hiermee eens of oneens zijn.

Verbinding met het dorp

Het valt op dat er veel saamhorigheid wordt ervaren in Frieschepalen. Ook voelen respondenten zich thuis in hun dorp en hebben zij voldoende vrienden en kennissen. Zo'n 80% van de respondenten is het (helemaal) eens met deze stellingen. Deze resultaten komen in grote lijnen overeen met de percentages van vier jaar geleden.

11% van de respondenten geeft aan zich wel eens eenzaam te voelen. In de analyse is geen oververtegenwoordiging van een bepaalde leeftijdscategorie te zien in Frieschepalen. Respondenten die aangeven zich wel eens eenzaam te voelen, zijn van allerlei leeftijden. 27% van de respondenten is in mindere mate gehecht aan het dorp Frieschepalen en 56% vindt niet dat het dorp meer toerisme aan moet trekken.

6 Zorg in Frieschepalen

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zelfstandig wonen in Frieschepalen voor oudere mensen en mensen met een beperking. Daarnaast zijn respondenten bevroegd op waar zij zich toe wenden wanneer zij vragen hebben over bepaalde thema's.

6.1 Zelfstandig wonen in Frieschepalen

Respondenten geven aan dat het in Frieschepalen ontbreekt aan geschikte woningen (57%) voor oudere mensen of mensen met een beperking. Daarna worden ook genoemd dat passende zorg (23%), en passende voorzieningen (21%) gemist door de respondenten. 23% heeft een ander antwoord ingevuld. Hier geven respondenten aan dat het ontbreekt aan winkels voor dagelijkse boodschappen en een pinautomaat. Verder vinden respondenten het moeilijk hier antwoord op te geven vanuit hun situatie, zij hebben hier geen zicht op.

“De Jister is ooit ontwikkeld voor ouderen, maar de ouderen wilden hier niet wonen. Nu zit er van alles in. Ouderen willen zo lang mogelijk in hun eigen huis blijven wonen, dat is ook hier de praktijk.”

(Quote dorpsgesprek)

6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Frieschepalen en de gemeente

Vraag & antwoord

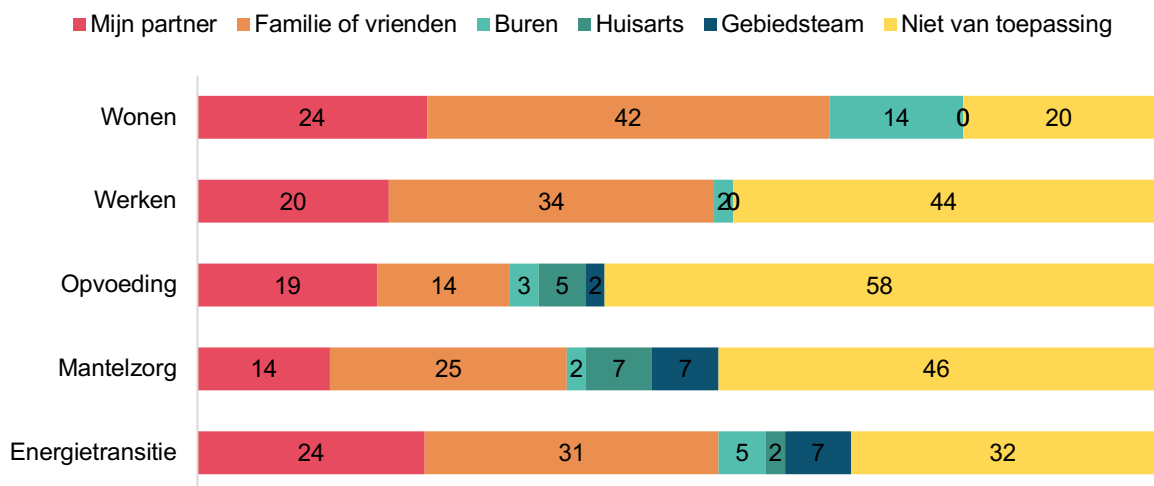
De meeste respondenten geven aan op dit moment nog niet precies te weten waar zij met bepaalde vragen terecht te kunnen. Maar zij weten dit zelf wel te vinden, mocht dit nodig zijn. Daarnaast weet een aanzienlijk deel van de respondenten al wel waar zij moeten zijn. Met name op het gebied van vrijwilligerswerk weten respondenten waar zij moeten zijn (32%).

Wie heeft het antwoord?

Wanneer van toepassing, worden de meeste vragen in eerste instantie binnen de eigen omgeving gesteld. Respondenten gaan hierover het gesprek aan met hun partner, familie of vrienden.

Inwoners van Frieschepalen stellen hun vragen aan

7 Nabranders

Aan het einde van de vragenlijst kregen respondenten de mogelijkheid om aan te geven of zij nog onderwerpen gemist hebben of dat zij nog iets anders kwijt willen. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste onderwerpen die uit de antwoorden naar voren komen.

1. **Woningbouw** en het behoud van jongeren in het dorp is voor respondenten belangrijk. Tijdens het dorpsgesprek geeft het Plaatselijk Belang aan dat er een nieuwbouwproject is in Frieschepalen. Daar hebben zij zich enorm voor in moeten spannen. Dit kwam zeer moeizaam van de grond. Ook is een project niet zo succesvol uitgevoerd omdat een aannemer de woningen niet allemaal heeft verkocht, maar drie in de verhuur heeft.

“Om dit dorp in de toekomst levend te houden is er verjonging nodig. Er zijn veel jongeren die graag in Frieschepalen willen blijven wonen. Helaas zijn er geen nieuwe woningen voor starters en de huidige woningen blijven bezet. Als ik in dorpen om mij heen kijk worden er wel nieuwe woningen gebouwd en hier niet. Met als gevolg dat het dorp vergrijsd en er te weinig kinderen op de basisschool komen. Dus bouw eens wat meer starterswoningen, zodat het dorp verjongd.”

(Quote respondent dorpspiegels)

2. **Verkeersveiligheid** is een belangrijk thema voor de respondenten. Hierbij wordt de Tolheksleane en het kruispunt genoemd. Ook benoemt men dat er te hard wordt gereden op De Slûs naar Drachten en ook op de Kromhoek wordt te hard gereden. Wellicht kunnen drempels hier helpen benoemt een respondent.
3. Het is voor respondenten belangrijk dat er **voldoende voorzieningen** zijn om het dorp leefbaar te houden. Respondenten vinden het belangrijk dat er scholen zijn en sportvoorzieningen voor de jeugd alsook voldoende zorgmogelijkheden voor ouderen/kwetsbare bewoners. Ook zou het woonplezier van inwoners vergroot kunnen worden door bijvoorbeeld meer wandelpaden te realiseren.

“Allemaal vragen over een ‘dorp’ die over voorzieningen beschikt. De leefbaarheid in de kleinere dorpen van de gemeente Opsterland worden te weinig meegenomen in de vragen. Opsterland heeft zich te lang gefocust op de groei dorpen zoals Ureterp, Gorredijk en Beetsterzwaag. De leefbaarheid van de kleinere dorpen is de laatste 20 jaren heel snel achteruitgegaan.”

(Quote respondent dorpspiegels)

4. Een aantal respondenten ervaart **overlast** in het dorp. Dit komt bijvoorbeeld door het geluid van verkeer, maar ook door jongeren die rondhangen.

“We hebben wel eens wat last van overlast door (hang) jongeren die spullen vernielen en woningen begooien met eieren, wc-papier en op ramen slaan met de vuist. Heb daar wel eens contact over gezocht met de politie. Wordt niets meegedaan. Ook zijn er hier toch wel regelmatig inbraken voor dat het zo'n klein dorp is. De veiligheid zou dus beter kunnen.”

(Quote respondent dorpspiegels)

5. **Groenonderhoud** kan volgens sommige respondenten beter in Frieschepalen (en daarbuiten). Zo geven zij aan dat de bomen en struiken langs fietspaden de weg overwoekeren.

